

Suvestinė redakcija nuo 2022-09-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [86-2640](#), i. k. 1002330ISAK00000274

Nauja redakcija nuo 2016-07-01:

Nr. [3D-361](#), 2016-06-13, paskelbta TAR 2016-06-13, i. k. 2016-16338

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2000 m. rugsėjo 29 d. Nr. 274
Vilnius

Įgyvendindama 2015 m. spalio 29 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą (ES) 2015/1955, kuria iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 66/402/EEB dėl prekybos javų sI ir II priedai (OL 2015 L 284, p. 142), ir 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą (ES) 2016/317, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 66/401/EEB, 66/402/EEB, 2002/54/EB, 2002/55/EB, 2002/56/EB ir 2002/57/EB dėl sėklų pakuočių oficialių etikečių (OL 2016 L 60, p. 72):

T v i r t i n u Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašą (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. birželio 13 d. įsakymo Nr. 3D-361
redakcija)

**PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ
APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. lapkričio 5 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2021/1927, 1980 m. liepos 17 d. Komisijos sprendimą 80/755/EEB dėl leidimo neištrinamais spaudmenimis pateikti nustatytą informaciją ant javų sėklos pakuočių su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1981 m. vasario 10 d. Komisijos sprendimu 81/109/EEB, 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1829/2003, 2004 m. gruodžio 1 d. Komisijos sprendimą 2004/842/EB dėl įgyvendinimo taisyklių, kuriomis remdamosi valstybės narės gali leisti teikti į rinką sėklas, priklausančias veislėms, dėl kurių buvo pateiktos paraiškos jas įtraukti į žemės ūkio augalų rūšių veislių ar daržovių rūšių veislių nacionalinį katalogą, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 3 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2016/320, 2005 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimą 2005/200/EB, leidžiantį Estijai, Latvijai, Lietuvai ir Maltai nustatyti griežtesnius reikalavimus dėl *Avena fatua* javų sėkloje, 2006 m. vasario 8 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 217/2006, nustatantį Tarybos direktyvų 66/401/EEB, 66/402/EEB, 2002/54/EB, 2002/55/EB ir 2002/57/EB dėl leidimo valstybėms narėms laikinai leisti prekiauti sėkla, neatitinkančia minimalių daigumo reikalavimų, taikymo taisyklės, 2006 m. gegužės 23 d. Komisijos direktyvą 2006/47/EB, nustatančią tam tikras *Avena fatua* buvimo javų sėkloje sąlygas (Kodifikuota redakcija), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis, 2017 m. kovo 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2017/478, kuriuo tam tikros valstybės narės atleidžiamos nuo pareigos tam tikroms

veislėms taikyti Tarybos direktyvas 66/401/EEB, 66/402/EEB, 68/193/EEB, 1999/105/EB, 2002/54/EB, 2002/55/EB ir 2002/57/EB dėl prekybos atitinkamai pašarinių augalų sėkla, javų sėkla, vynmedžių dauginimo medžiaga, miško dauginamąja medžiaga, runkelių sėkla, daržovių sėkla ir aliejinių bei pluoštinių augalų sėkla ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2010/680/ES.

TAR pastaba. 1 punktas galioja iki 2029-08-31

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Nr. [3D-15](#), 2022-01-19, paskelbta TAR 2022-01-19, i. k. 2022-00734

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

2. Reikalavimų aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos javų sėklos (toliau – sėklos) dauginimą siekiant ją tiekti rinkai ir javų vietinių veislių ar javų genetinės medžiagos, išsaugotinos *in situ*, ir tausiai naudojamų šių augalų genetinių išteklių veislių auginimą bei tiekimą rinkai.

3. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems sėklos dauginimu ir javų vietinių veislių ar išsaugotinų *in situ* javų genetinių išteklių veislių auginimu ir tiekimu rinkai.

4. Reikalavimų apraše išdėstyti reikalavimai taikomi šių javų rūšims ir gentims, kurios skirtos žemės ūkio produkcijai išauginti, bet ne dekoratyviniams tikslams:

avižoms netikšėms – *Avena strigosa* Schreb.;

plikosioms avižoms – *Avena nuda* L.;

sėjamosioms avižoms ir bizantinėms avižoms – *Avena sativa* L. (jai priklauso ir *A. byzantina* K. Koch);

kanariniams strypainiams – *Phalaris canariensis* L.;

paprastiesiems miežiams – *Hordeum vulgare* L.;

sėjamesiems rugiams – *Secale cereale* L.;

dvispalviams sorgams – *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *bicolor*;

dvispalvių sorgų x sudanžolės hibridams – *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *bicolour* x *Sorghum bicolor* (L.) Moench subsp. *drummondii* (Steud.) de Wet ex Davidse;

kietiesiems kviečiams – *Triticum turgidum* L. subsp. *durum* (Desf.) van Slageren;

paprastiesiems kviečiams – *Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*;

kvietrugiams – X *Triticosecale* Wittm. ex A. Camus;

speltoms – *Triticum aestivum* L. subsp. *spelta* (L.) Thell.;

paprastiesiems kukurūzams – *Zea mays* L. (išskyrus saldžiuosius kukurūzus ir kukurūzus, skirtus spragėsių gamybai).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

5. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai ir sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos bei saugotinių javų veislių sėklai.

6. Reikalavimų aprašas netaikomas sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiąsias šalis.

II SKYRIUS

ŠIAME REIKALAVIMŲ APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

7. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

7.1. **Įgaliotasis aprobuotojas** – asmuo, kuriam Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos suteikta teisė aprobuoti sėklinius pasėlius.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

7.2. **Įgaliotasis mėginių ėmėjas** – asmuo, kuriam Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos suteikta teisė imti sėklos mėginius iš sėklos siuntų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

7.3. **Įgaliotoji laboratorija** – laboratorija, kuriai Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos suteikta teisė atlikti sėklos kokybės tyrimus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

7.4. **Javų genetinės įvairovės išsaugojimas *in situ*** (toliau – išsaugojimas *in situ*) – javų genetinės įvairovės išsaugojimas natūralioje gamtinėje aplinkoje ir žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų genetiniai požymiai.

7.5. **Javų kilmės rajonas** – rajonas, kuriame vietinė arba išsaugotina *in situ* javų veislė buvo ilgai auginama ir prie kurios sąlygų ji yra natūraliai prisitaikiusi.

7.6. **Javų populiacijų genetinė erozija** – tam tikros rūšies ar veislės javų genetinės įvairovės mažėjimas arba genetinio pagrindo menkėjimas populiacijoje dėl žmonių veiklos ar aplinkos pokyčių.

7.7. **Javų sėklinio pasėlio aprobavimas** – javų sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti ir patvirtinti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos sėklai išauginti.

7.8. **Javų sėklinis pasėlis** – teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkantis dirbamosios žemės sklype auginamas javų pasėlis, skirtas sėklai gauti.

7.9. **Javų sėklos tiekimas rinkai** – javų sėklos pardavimas, laikymas, siekiant parduoti, siūlymas parduoti ar kitaip parduoti tretiesiems asmenims už atlygį arba nemokamai.

7.10. **Javų vegetacinis tyrimas** – tyrimas, kuriuo vegetacijos metu tikrinamas javų veislės tapatumas ir veislinis grynis.

7.11. **Kontrolinis sėklos mėginys** – sėklos mėginys, paimtas oficialiojo mėginių ėmėjo iš paruoštos sėklos siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas mėginys kokybės dokumentui gauti.

7.12. **Kukurūzų, sorgų rūšių (*Sorghum spp.*) veislės, hibridai ir įvaisinės linijos:**

7.12.1. **aukščiausios kombinacinės galios hibridas** – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus įvaisinę liniją arba paprastąjį hibridą ir kryžmadulkę veislę;

7.12.2. **dvigubasis hibridas** – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus du paprastuosius hibridus;

7.12.3. **hibridinė veislė** – selekcininko patvirtinta pirmoji karta, gauta sukryžminus iš dviejų kryžmadulkių veislių elitinės sėklos išaugintus augalus;

7.12.4. **įvaisinė linija** – santykinai vienodų požymių stabili linija, gaunama dirbtinio apdulkinimo būdu, derinamu su selekcija keliose paeilui einančiose kartose arba kitais lygiaverčiais būdais;

7.12.5. **kryžmadulkė veislė** – santykinai vienodų požymių stabili kryžmiškai apsidulkinanti veislė;

7.12.6. **paprastasis hibridas** – selekcininko tvirtinamas pirmosios kryžminimo kartos hibridas, gautas iš dviejų įvaisinių linijų;

7.12.7. **trigubasis hibridas** – selekcininko tvirtinama pirmoji karta, gauta sukryžminus įvaisinę liniją ir paprastąjį hibridą.

7.13. **Oficialioji laboratorija** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos laboratorija, kurioje atliekami sėklos kokybės tyrimai.

7.14. **Oficialioji priežiūra** – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, mėginių ėmėjų ir laboratorijų darbą.

7.15. **Oficialiosios priemonės** – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, tiekėjo prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklos kokybės tyrimus, vegetacinius tyrimus ir kitus su sėklos sertifikavimu susijusius veiksmus.

7.16. **Oficialusis aprobuotojas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

7.17. **Oficialusis mėginių ėmėjas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę imti mėginius iš sėklos siuntų.

7.18. **Saugotina javų veislė** – vietinė arba išsaugotina *in situ* javų veislė, kuriai gresia genetinė erozija ir kurios genetinius išteklius būtina išsaugoti.

7.19. **Vietinė javų veislė** – ilgai tam tikroje vietoje auginama javų veislė, išvesta liaudies selekcininkų ar susidariusi natūraliosios atrankos būdu.

7.20. Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS

JAVŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

8. Javų sėkla pagal kategoriją skirstoma:

8.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintai žymima A) – tai sėkla, kuri:

8.1.1. ruošama selekcininkų ar jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.1.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) patvirtino šią atitiktį;

8.1.3. naudojama elitinei arba žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

8.2. Nehibridinių veislių elitinė sėkla (avižų, miežių, kanarinių strypainių, rugių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų sėkla; sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.2.1. ruošama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.2.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.2.3. naudojama sertifikuotai, sertifikuotai pirmos arba antros reprodukcijos sėklai išauginti;

8.2.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.2.1–8.2.3 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.3. Hibridinių veislių elitinė sėkla (avižų, miežių, rugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų ir savidulkių kvietrugių sėkla; sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.3.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.3.2. naudojama hibridams išauginti;

8.3.3. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.3.1–8.3.2 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.4. Kryžmadulkių veislių kukurūzų ir sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.4.1. ruošiami selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

8.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.4.3. naudojama sertifikuotai sėklai išauginti arba aukščiausios kombinacinės galios hibridams ar hibridinėms veislėms išauginti;

8.4.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.4.1–8.4.3 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.5. Įvaisinės linijos elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

8.5.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.5.2. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.5.1 papunktyje išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.6. Paprastųjų hibridų elitinė sėkla – tai sėkla, kuri:

8.6.1. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.6.2. skirta dvigubiems, trigubiems ar aukščiausios kombinacinės galios hibridams išauginti;

8.6.3. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.6.1–8.6.2 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.7. Sertifikuota sėkla (rugių, sorgų, kukurūzų ir hibridinė avižų, miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltos ir savidulkių kvietrugių, nehibridinių veislių kanarinių strypainių sėkla; sutrumpintai žymima C) – tai sėkla, kuri:

8.7.1. gaunama iš elitinės sėklos arba selekcininko arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko jo įgalioto atstovo prašymu;

8.7.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.7.3. naudojama kitiems tikslams nei javų sėklai auginti;

8.7.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.7.1–8.7.3 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.8. Saugotinos veislės sėkla – tai sėkla, kuri:

8.8.1. išauginta iš sėklos pagal veislės palaikymo metodiką;

8.8.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus mažiausio veislinio grynio reikalavimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

8.8.3. turi pakankamą veislinį grynį;

8.8.4. išauginta javų kilmės rajone. Tuo tikslu Augalų genų bankas Valstybinei augalininkystės tarnybai teikia būtiną informaciją apie patvirtintus javų kilmės rajonus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

8.9. Sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla (nehibridinių avižų, miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų veislių sėkla; sutrumpintai žymima C₁) – tai sėkla, kuri:

8.9.1. gaunama iš elitinės sėklos arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu;

8.9.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai pirmos reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.9.3. naudojama sertifikuotai antros reprodukcijos javų sėklai ar kitiems tikslams nei javų sėklai auginti;

8.9.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.9.1–8.9.3 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

8.10. Sertifikuota antros reprodukcijos sėkla (nehibridinių avižų, miežių, kvietrugių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų veislių sėkla; sutrumpintai žymima C₂) – tai sėkla, kuri:

8.10.1. gaunama iš elitinės ar sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos arba iš aukštesnių sėklos kategorijų selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu;

8.10.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

8.10.3. naudojama kitiems tikslams nei javų sėklai auginti;

8.10.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 8.10.1–8.10.3 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

IV SKYRIUS

JAVŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

9. Sėkla sertifikuojama, jeigu:

9.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, kuris tvirtinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ar į Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą (toliau – Bendrasis katalogas);

9.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

9.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga, užregistruotą Valstybinėje augalininkystės tarnyboje. Dokumentai dėl licencinių sutarčių registravimo pateikiami ir licencinės sutartys registruojamos Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

9.4. javų sėklinis pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytas nuostatas;

9.5. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

9.6. oficialusis ar įgaliotasis mėginių ėmėjas iš javų sėklos siuntos fasuotės paėmė mėginį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus tvirtinamą mėginių ėmimo metodiką. Didžiausias sėklos siuntos svoris ir mažiausias mėginio svoris yra nurodytas šio reikalavimų aprašo 4 priede;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

9.7. sėkla paženklinta etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 87, 89, 91, 92 punktų nuostatas;

9.8. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje.

10. Valstybinė augalininkystės tarnyba leidžia sertifikuoti javų sėklą, saugomą siuntomis vienoje talpykloje, kuri yra sandariai uždaryta ir paženklinta. Sėklos mėginiai iš kiekvienos sėklos, saugomos vienoje talpykloje, siuntos turi būti imami automatiniu mėginių ėmikliu. Nustačius, kad sėkla atitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus reikalavimus, kiekvienai sėklos, saugomos vienoje talpykloje, siuntai išduodamas Sėklos sertifikatas. Jei nustatoma, kad nors vienos sėklos

siuntos kokybės rodikliai neatitinka reikalavimų aprašo 3 priede nurodytų reikalavimų, Sėklos sertifikatas neišduodamas nė vienai sėklos, kuri yra saugoma vienoje talpykloje, siuntai.

11. *Neteko galios nuo 2018-12-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

12. *Neteko galios nuo 2018-12-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

13. *Neteko galios nuo 2018-12-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

14. *Neteko galios nuo 2018-12-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

15. Valstybinė augalininkystės tarnyba galutinai nesertifikuotą sėklą sertifikuoja, jeigu:

15.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės arba sertifikuotos pirmosios reprodukcijos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose ES valstybėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Europos Sąjungos Taryba (toliau – Taryba) pripažino lygiaverte, kaip ir sėklą, išaugintą Bendrijoje, arba tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje oficialiai sertifikuotą elitinę sėklą su elitine sėkla, oficialiai sertifikuota trečiojoje valstybėje, kurią Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir išaugintą Bendrijoje, ir kurių derlius nuimtas kitoje ES valstybėje;

15.2. gavusi tiekėjo prašymą, jei augalo veislė įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį žemės ūkio augalų rūšių veislių katalogą oficialiai sertifikuojama kaip sertifikuota sėkla, jei javų sėkla, aprobuota pagal tą pačią aprobavimo metodiką, kaip ir sėkla, išauginta ES valstybėje, ir atitiko atitinkamos kategorijos sėklai keliamus reikalavimus ir sėklą oficialiai ištyrus nustatyta, kad ji atitinka šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytus reikalavimus;

15.3. ji išauginta tiesiogiai iš superelitinės sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose ES valstybėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir sėklą, išaugintą Bendrijoje, arba tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje sertifikuotą elitinę sėklą su pirmiau paminėta trečiojoje šalyje oficialiai sertifikuota elitine sėkla;

15.4. ES valstybėse nuimta sėkla, kurią ketinama sertifikuoti pagal šio reikalavimų aprašo 15 punkto nuostatas, fasuojama ir ženklinama oficialiąja etikete, kuriai keliami reikalavimai nustatyti reikalavimų aprašo 91 ir 92 punktuose, ir prie jos pridedamas šio reikalavimų aprašo 93 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantis dokumentas. Tiekiami rinkai tokia sėkla turi atitikti reikalavimų aprašo 79 punkte išdėstytus reikalavimus;

15.5. leidžiama netaikyti šio reikalavimų aprašo 15.4 punkto reikalavimų sėklos fasavimui ir ženklinimui, jeigu už aprobavimą, galutinai nesertifikuotos sėklos dokumento išdavimą ir sertifikavimą yra atsakingos tos pačios institucijos arba jos susitaria kitaip.

16. Valstybinė augalininkystės tarnyba, gavusi prašymą, taip pat gali sertifikuoti trečiojoje šalyje nuimtą sėklą, jeigu:

16.1. ji išauginta tiesiogiai iš elitinės arba sertifikuotos pirmosios reprodukcijos sėklos, oficialiai sertifikuotos vienoje ar keliose ES valstybėse arba trečiojoje šalyje, kurioje išaugintą sėklą Taryba pripažino lygiaverte, kaip ir sėklą, išaugintą Bendrijoje, arba tiesiogiai sukryžminus ES valstybėje sertifikuotą elitinę sėklą su pirmiau paminėta trečiojoje šalyje oficialiai sertifikuota elitine sėkla;

16.2. sėkla aprobuota pagal tą pačią aprobavimo metodiką, kaip ir sėkla, išauginta ES valstybėje, ir atitiko atitinkamos kategorijos sėklai keliamus reikalavimus;

16.3. sėklą oficialiai ištyrus nustatyta, kad ji atitinka šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytus reikalavimus.

17. Hibridinių rugių sėkla ir miežių, paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių citoplazminio vyriškojo nevaisingumo (toliau – CVN) hibridinė sėkla nesertifikuojama kaip sertifikuota sėkla, jeigu vegetaciniais tyrimais buvo nustatyta, kad sėkla neatitinka elitinei sėklai keliamų reikalavimų dėl individų, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, požymių tapatumo ir grynumo.

TAR pastaba. 17 punktą galioja iki 2029-08-31

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

18. Jei javų sėklinis pasėlis ir sėklos siunta atitinka superelitinei, elitinei, sertifikuotai, sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos sėklai keliamus reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda Sėklos sertifikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

19. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikdama veiksmus, susijusius su sėklos sertifikavimu, bendradarbiauja su Europos Komisijos pareigūnais ir ES valstybių institucijomis, atsakingomis už sėklos sertifikavimą.

V SKYRIUS

REIKALAVIMAI JAVŲ SĖKLINIAMS PASĖLIAMS

20. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant javų sėklinių pasėlių aprobavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas, apsauginius atstumus. Jei veislė nėra įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, o tik į Bendrąjį katalogą, pasėlio savininkas turi pateikti veislės aprašymą.

21. Oficialusis aprobuotojas, atlikdamas saugotinių javų veislių sėklinių pasėlių monitoringą, kontroliuoja saugotinių javų veislių sėklinių pasėlių atitiktį šio reikalavimo aprašo nuostatomis, ypatingai augalo veislę, saugotinių javų veislių sėklinių pasėlių auginimo vietą ir išaugintos saugotinos javų veislės sėklos kiekius.

22. Aprobuojama Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

23. Javų sėkliniai pasėliai turi būti iš sėklos, kurios vegetaciniai tyrimai davė patenkinamų rezultatų. Saugotinių javų veislių vegetaciniai tyrimai turi būti atlikti siekiant nustatyti veislės tapatumą ir veislinį grynį. Oficialiems vegetaciniams tyrimams ir esant įtarimui dėl veislės tapatumo ir veislinio grynio imama dalis sėklos mėginių iš sėklos siuntų oficialiems sėklos laboratoriniams tyrimams atlikti. Tais atvejais, kai Valstybinė augalininkystės tarnyba atliko veiksmus, numatytus šio reikalavimų aprašo 20, 24, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 103 punktuose, ir kyla abejonių dėl veislės tapatumo, Valstybinei augalininkystės tarnybai leidžiama naudoti tarptautiniu mastu pripažintą ir atkuriamą biocheminį arba molekulinį metodą pagal taikomus tarptautinius standartus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

24. Kai priešsėlis yra kukurūzų ar sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) augalai, pakanka atlikti vieną specialų javų pasėlio patikrinimą, kurio metu nustatoma, ar pasėlis neužkrėstas savaime įsisėjusiais priešsėlio augalais. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti javų sėklinius pasėlius.

25. Sėkliniai javai gali būti auginami lauke, kuriame nebuvo auginami tos pačios rūšies augalai ne trumpiau kaip vienus metus. Pasėlis neturi būti užterštas kitų rūšių augalais, kurie sudarė priešsėlį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

Nr. [3D-247](#), 2022-04-12, paskelbta TAR 2022-04-12, i. k. 2022-07552

26. Javų sėklinis pasėlis turi atitikti šio reikalavimų aprašo 1–2 priedų ir šio skyriaus reikalavimus. Pasėliai turi būti iš esmės be kenkėjų, kurie mažintų sėklos kokybę. Nehibridinių plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių, paprastųjų miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių,

speltų mažiausias veislinis grynis turi būti nustatomas aprobavimo metu, laikantis reikalavimų aprašo 5 skyriuje išdėstytų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

27. Kad neįvyktų nepageidaujamas apsidulkinimas, mažiausi apsauginiai atstumai nuo kaimyninių augalų, ypač sorgų rūšies, išaugintos iš *Sorghum halepense*, turi būti tokie, kaip nurodyta šio reikalavimų aprašo 1 priede. Šių atstumų galima nesilaikyti, jei yra pakankama apsauga nuo nepageidaujamo apdulkinimo šaltinio.

28. Pasėlis bei saugotinių veislių sėklinis pasėlis turi būti pakankamai tapačios ir grynos veislės, išskyrus grynumo reikalavimus, keliamus saugotinai veislei. Pasėlis, kurį sudaro įvaisinės linijos, turi būti pakankamai identiškas ir grynas pagal įvaisinių linijų savybes. Auginant hibridinių veislių sėklą, minėtos nuostatos taip pat taikomos individų požymiams, įskaitant vyriškąjį nevaisingumo individą ar vaisingumo atkuriamąją liniją.

29. Valstybinė augalininkystės tarnyba tvirtina oficialiųjų ir įgaliotųjų aprobuotojų ir mėginių ėmėjų sąrašus bei nustato reikalavimus, keliamus oficialiesiems ir įgaliotiesiems aprobuotojams ir mėginių ėmėjams. Asmeniui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos javų veislės, dėl kurios įrašymo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, tyrimus siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems tyrimams pasėti leidžiamas sėklos kiekis turi neviršyti: kietųjų kviečių – 0,05 proc., avižų, miežių ir kviečių – 0,3 proc., o kitų javų rūšių – 0,1 proc. tos pat rūšies sėklos, kasmet sunaudojamos Lietuvos Respublikoje. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsėti 10 ha plotą, leidžiama sėklos kiekį padidinti.

30. Aprobuojama, kai, atsižvelgiant į pasėlių būklę ir augimo tarpsnį, yra sąlygos atlikti atitinkamą apžiūrą.

31. Avižų, miežių, kanarinių strypainių, kvietrugių, kviečių, rugių sėkliniai pasėliai aprobuojami vieną kartą. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti javų sėklines pasėlius.

32. Javų sėklinio pasėlio laukas, kurio bus aprobuojamas kontrolinių laukelių dydis, jo dalių skaičius ir išdėstymas, nustatomas pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus aprobavimo metodinius nurodymus. Asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą (toliau – tiekėjas), saugotinių javų veislių pasėlius apžiūri Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

33. Sorgų rūšių (*Sorghum spp.*) ir kukurūzų pasėliai arobuojami žydėjimo metu:
- 33.1. kryžmadulkių veislės – vieną kartą;
  - 33.2. įvaisinės linijos ar hibridai – tris kartus.
34. Kanarinių strypainių, rugių pasėliuose kitos veislės augalų negali būti daugiau kaip:
- 34.1. elitinės sėklos pasėliuose – vienas augalas 30 m²;
  - 34.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose – vienas augalas 10 m².
35. Hibridinių rugių pasėliai turi būti pakankamai identiški ir grynai, kaip reikalauja individų charakteristikos, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją.
36. Hibridinių rugių pasėliuose kitų augalų, aiškiai išsiskiriančių iš sudėtinių individų, negali būti daugiau kaip:
- 36.1. elitinės sėklos pasėliuose – vienas augalas 30 m²;
  - 36.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose – vienas augalas 10 m²; ši sąlyga arobuavimo metu taikoma tik moteriškiesiems individams.
37. Kukurūzų augalų, kurie neatitinka veislės, įvaisinės linijos ar individo požymių, skaičius procentais neturi viršyti:
- 37.1. elitinės sėklos pasėliuose:
    - 37.1.1. įvaisinės linijos – 0,1 proc.;
    - 37.1.2. paprastųjų hibridų kiekvienas individas – 0,1 proc.;
    - 37.1.3. kryžmadulkių veislių – 0,5 proc.;
  - 37.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose:
    - 37.2.1. hibridinių veislių individų:
      - 37.2.1.1. įvaisinės linijos – 0,2 proc.;
      - 37.2.1.2. paprastųjų hibridų – 0,2 proc.;
      - 37.2.1.3. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.;
    - 37.2.2. kryžmadulkių veislių – 1,0 proc.
38. Auginant hibridinių veislių sėklą laikomasi šių reikalavimų:
- 38.1. vyriškojo individo augalai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai moteriškieji individai žydi;
  - 38.2. tam tikrais atvejais sterilizuojami;
  - 38.3. jei 5 proc. ar daugiau moteriškųjų individų turi žiedadulkes priimančias purkas, žiedadulkes barsčiusių ar barstančių moteriškųjų individų skaičiaus procentinė dalis neturi viršyti 1 proc. ir iš viso 2 proc. arobuavimo metu. Laikoma, kad augalai barstė ar barsto žiedadulkes, jei ant

50 mm ar didesnės pagrindinės ar šoninės šluotelės ašies iš žiedažvynio išaugo dulkinės ir barstė ar barsto žiedadulkes.

39. Sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) augalų, išskyrus pasėlių ar augalų rūšių aiškiai neatitinkančių įvaisinės linijos ar individo požymių, procentinė dalis turi neviršyti, kai:

39.1. auginama elitinė sėkla:

39.1.1. žydi – 0,1 proc.;

39.1.2. pasėlis subrendo – 0,1 proc.;

39.2. auginama sertifikuota sėkla:

39.2.1. vyriškieji individai, kurie išbarsto žiedadulkes, kai moteriškieji individai atveria žiedadulkes priimančias purkas – 0,1 proc.;

39.2.2. moteriškojo individo:

39.2.2.1. žydi – 0,3 proc.;

39.2.2.2. pasėlis subrendo – 0,1 proc.

40. Sertifikuota sorgų rūšių hibridinių veislių sėkla turi atitikti šiuos reikalavimus:

40.1. vyriškojo individo augalai turi išbarstyti pakankamą kiekį žiedadulkių, kai moteriškieji individai žydi;

40.2. jei moteriškieji individai turi priimančią purką, individų, kurie išbarstė ar barsto žiedadulkes procentinė išraiška neturi viršyti 0,1 proc.

41. Kryžmadulkių ar sintetinių sorgų rūšies veislių pasėliuose kitos veislės augalų negali būti daugiau kaip:

41.1. elitinės sėklos pasėliuose – vienas augalas 30 m²;

41.2. sertifikuotos sėklos pasėliuose – vienas augalas 10 m².

42. Hibridinių rugių pasėlių, įskaitant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją, individų požymiai turi būti pakankamai tapatūs ir grynai. Pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

42.1. tos rūšies pasėlių augalų, kurie aiškiai neatitinka individo požymių, skaičius turi neviršyti:

42.1.1. auginant elitinę sėklą – vienas augalas 30 m²;

42.1.2. auginant sertifikuotą sėklą – vienas augalas 10 m², ši sąlyga atliekant oficialųjį aprobavimą taikoma tik moteriškajam individui;

42.2. auginant elitinę sėklą, kai naudojama vyriškojo nevaisingumo selekcinė linija, individo nevaisingumas turi būti ne mažesnis nei 98 proc.;

42.3. sertifikuotą sėklą galima auginti panaudojant moteriškąjį vyriškojo nevaisingumo individą su vyriškuoju individų, kuris grąžina vyriškąjį vaisingumą.

43. Auginant hibridinę sertifikuotą plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių ir savidulkių kvietrugių sėklą ir sertifikuotą miežių, paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių sėklą, netaikant CVN metodo, pasėlių atstumas nuo kitų žiedadulkių šaltinių, kad neįvyktų nepageidaujamas svetimasis apdulkinimas, turi būti ne mažesnis kaip:

43.1. moteriškojo individo atstumas iki kitos tos pačios rūšies veislės, išskyrus vyriškąjį individą, pasėliuose – 25 m;

43.2. šio atstumo galima nesilaikyti, jei pasėlis apsaugotas nuo nepageidaujamo svetimasis apdulkinimo.

TAR pastaba. 43 punktas galioja iki 2029-08-31

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

44. Pasėliai turi būti tapatūs ir grynai pagal individų charakteristikas. Saugotinių javų veislių sėkliniai pasėliai turi būti tapatūs.

45. Jei sėkla auginama naudojant chemines hibridizavimo medžiagas, pasėliai turi atitikti šias sąlygas:

45.1. kiekvieno individo veislinis grynys turi būti:

45.1.1. plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių, paprastųjų miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių ir speltų veislių – 99,7 proc.;

45.1.2. savidulkių kvietrugių – 99 proc.;

45.1.3. mažiausias hibridiškumas turi būti 95 proc. Hibridiškumo procentas apskaičiuojamas pagal tarptautinius metodus, jei tokie metodai yra patvirtinti. Kai hibridiškumas nustatomas tiriant sėklą prieš sertifikavimą, apibūdinant jo nustatyti nebūtina.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

46. Auginant hibridinę elitinę ir sertifikuotą miežių sėklą, taikant CVN metodą, pasėlių atstumas nuo kitų žiedadulkių šaltinių, kad neįvyktų nepageidaujamas svetimasis apdulkinimas, turi būti ne mažesnis kaip:

46.1. auginant elitinę sėklą – 100 m;

46.2. auginant sertifikuotą sėklą – 50 m;

46.3. netipiškų augalų skaičiaus procentinė dalis pasėlyje neturi viršyti:

46.3.1. auginant elitinę sėklą – 0,1 proc. veislės palaikytojo ar vaisingumo atkuriamosios linijos ir 0,2 proc. CVN moteriškojo individo;

46.3.2. auginant sertifikuotą sėklą – 0,3 proc. veislės palaikytojo ir CVN moteriškojo individo ir 0,5 proc., jei CVN moteriškasis individas yra paprastasis hibridas;

46.4. moteriškojo individo vyriškasis nevaisingumas pasėlyje turi būti ne mažesnis kaip:

46.4.1. auginant elitinę sėklą – 99,7 proc.;

46.4.2. auginant sertifikuotą sėklą – 99,5 proc.;

46.5. atitiktis šio reikalavimų aprašo 46.3 ir 46.4 papunkčių nuostatomis nustatoma atliekant vegetacinius tyrimus.

46.6. Leidžiama auginti sertifikuotą javų sėklą sujungiant moteriškąjį vyriškojo nevaisingumo individą su vyriškuoju individu, kuris atkuria vaisingumą.

46¹. Kad neįvyktų nepageidaujamas apsidulkinimas, mažiausi apsauginiai atstumai nuo kaimyninių augalų, auginant hibridinę elitinę ir sertifikuotą paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių sėklą, taikant CVN metodą, turi būti šie:

46¹.1. auginant elitinę CVN moteriškojo komponento sėklą – 300 m.;

46¹.2. auginant sertifikuotą sėklą – 25 m.

TAR pastaba. 46¹ punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

46². Pasėlių sudarantys hibridinės elitinės ir sertifikuotos paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių individai turi būti pakankamai tapatūs ir gryni. Augalų, kurie neatitinka veislės ar individo požymių, skaičius procentais neturi viršyti:

46².1. auginant elitinę sėklą – 0,1 proc. veislės palaikytojo ir vaisingumo atkuriamosios linijos ir 0,3 proc. CVN moteriškojo individo;

46².2. auginant sertifikuotą sėklą – 0,3 proc. vaisingumo atkuriamosios linijos veislės palaikytojo ir 0,6 proc. CVN moteriškojo individo ir 1 proc., jei CVN moteriškasis individas yra paprastasis hibridas;

46².3. moteriškojo individo vyriškasis sterilumas turi būti ne mažesnis kaip:

46².3.1. auginant elitinę sėklą – 99,7 proc.;

46².3.2. auginant sertifikuotą sėklą – 99,0 proc.

TAR pastaba. 46² punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

46³. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikdama vegetacinius tyrimus, nustato atitiktį šio reikalavimų aprašo 46² punkto nuostatomis.

TAR pastaba. 46³ punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

46⁴. Leidžiama auginti hibridinę sertifikuotą paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių sėklą sujungiant moteriškąjį vyriškojo nevaisingumo individą su vyriškuoju individu, kuris atkuria vaisingumą.

TAR pastaba. 46⁴ punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

46⁵. Valstybinė augalininkystės tarnyba kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 28 dienos Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms teikia pranešimą apie praėjusiais kalendoriniais metais išaugintą hibridinės sėklos kiekį, pasėlių atitiktį aprobavimo reikalavimams, išdėstytiems šiame reikalavimų apraše, nesertifikuotos sėklos siuntų, kurios neatitiko kokybės reikalavimų, išdėstytų šiame reikalavimų apraše, procentinę dalį, ir bet kokią kitą informaciją, pagrindžiančią, kodėl sėklos siunta nebuvo sertifikuota. Ši nuostata taikoma iki 2030 m. vasario 28 d.

TAR pastaba. 46⁵ punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

47. *Neteko galios nuo 2020-05-31*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

VI SKYRIUS

JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

48. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus reikalavimus. Sertifikuojama superelitinė sėkla turi atitikti nehibridinių, hibridinių, kryžmadulkių veislių, įvaisinės linijos ir paprastųjų hibridų elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Sėklos, dėl kurių įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, kanariniai strypainiai, išskyrus hibridus, sėjamieji rugiai, dvispalviai sorgai, paprastieji kukurūzai ir sėjamosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos veislių hibridai bei kvietrugiai, išskyrus apsidulkinančias veisles, turi atitikti sertifikuotai sėklai 1–3 prieduose keliamus reikalavimus, o sėjamosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos ir kvietrugių apsidulkinančios veislės, išskyrus visų išvardytų veislių hibridus, sėkla turi atitikti V skyriaus nuostatas, taikomas apsidulkinančioms veislėms, ir sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai keliamus 2–3 prieduose nurodytus reikalavimus.

49. Saugotinių veislių sėklos tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtoji sėkla atitinka sertifikuotai sėklai keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, o jei tokių metodų nėra, taikant atitinkamus metodus.

50. Sėkla, neatitinkanti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytų rodiklių, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama.

51. Mėginiai iš sertifikavimui skirtų javų sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint pagal patvirtintus metodus. Vykdamas rinkos kontrolę, mėginiai turi būti imami oficialiai.

52. Sėklos ir saugotinių veislių sėklos mėginiai imami iš vienaarūšių siuntų, didžiausias sėklos siuntos svoris ir mažiausias mėginio svoris yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 4 priede. Sėklos, dėl kurios įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, mėginiai imami iš vienaarūšių siuntų. Didžiausias sėklos siuntos svoris ir mažiausias mėginio svoris yra nurodytas šio reikalavimų aprašo 4 priede.

53. Didžiausias sėklos siuntos svoris negali viršyti 5 proc., negu nurodyta šio reikalavimų aprašo 4 priede.

54. Sėkla turi būti iš esmės neužkrėsta kenkėjais, kurie sumažintų sėklos kokybę. Sėkloje negali būti gyvų kenkėjų, jų lervų, tuščiųjų avižų bei jų hibridų ir nelabųjų svidrių sėklų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

55. Sėklos daigumo galiojimo laikas – vieneri metai.

56. Valstybinė augalininkystės tarnyba sertifikata, kuriuo patvirtinama, kad sėkloje nėra tuščiosios avižos, išduoda, jeigu aprobavimo metu pasėlyje ir išanalizavus ne mažesnę kaip 1 kg sėklos mėginį tuščiosios avižos nerandama.

57. Didžiausias leidžiamas grybų, tokių kaip skleročiai ar jų fragmentai, ar skalsės, skaičius šio reikalavimų aprašo 4 priedo 3 skiltyje nurodytos masės mėginyje:

57.1. javų, išskyrus hibridinius rugius:

57.1.1. elitinės sėklos – 1;

57.1.2. sertifikuotos sėklos – 3;

57.2. hibridinių rugių:

57.2.1. elitinės sėklos – 1;

57.2.2. sertifikuotos sėklos – 4*.

*Skleročių ar jų fragmentų, ar skalsių skaičius, nustatytas penkis skleročius ar jų fragmentus, ar skalses, nurodyto svorio mėginyje, atitiks reikalavimus, jei antrame to paties svorio mėginyje bus ne daugiau kaip keturi skleročiai ar jų fragmentai, ar skalsės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

58. Sertifikuotos hibridinių plikųjų avižų, sėjamųjų avižų, avižų netikšių, paprastųjų miežių, paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltų ir savidulkių kvietrugių veislių sėklos mažiausias veislinis grynis turi būti 90 proc. Jei miežiai, paprastieji kviečiai, speltos, kietieji kviečiai auginami taikant CVN metodą, mažiausias veislinis grynis turi būti 85 proc. Priemaišų, išskyrus veislės palaikytoją, dalis neturi viršyti 2 proc. Mažiausias veislinis grynis tikrinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka atliekant vegetacinius tyrimus, atrinkus atitinkamą procentinę dalį mėginių.

TAR pastaba. 58 punktas galioja iki 2029-08-31

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

58¹. Valstybinė augalininkystės tarnyba kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 28 dienos Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms teikia pranešimą apie praėjusiais kalendoriniais metais išaugintą paprastųjų kviečių, speltų, kietųjų kviečių hibridinės sėklos kiekį, nesertifikuotos sėklos siuntų, kurios neatitiko kokybės reikalavimų, išdėstytų šiame reikalavimų apraše, procentinę dalį, vegetacinių tyrimų rezultatus ir bet kokią kitą informaciją, pagrindžiančią, kodėl sėklos siunta nebuvo sertifikuota. Ši nuostata taikoma iki 2030 m. vasario 28 d.

TAR pastaba. 58¹ punktas galioja iki 2029-08-31

Papildyta punktu:

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

59. Auginant sorgų rūšių (*Sorghum* spp.) ir kukurūzų hibridinių veislių sertifikuotą sėklą naudojami moteriškasis vyriškai nevaisingas individas ir vyriškasis individas, kuris negrąžina vyriškojo vaisingumo. Sėkla ruošama:

59.1. sumaišant sėklos siuntas veislei proporcinga dalimi, kai naudojamas moteriškasis vyriškai sterilus individas ir moteriškasis vyriškai vaisingas individas;

59.2. auginant moteriškąjį vyriškai nevaisingą individą ir moteriškąjį vyriškai vaisingą individą veislei proporcinga dalimi. Šių individų dalys patikrinamos aprobuojant.

60. Sėklos, naudojamos mišiniams, kiekvieno individo kokybė prieš sumaišant sertifikuojama atskirai ir turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus rodiklius.

61. Šio reikalavimų aprašo 80.1, 80.2 papunkčių ir 85 punkto nuostatos taikomos javų sėklos mišiniams.

VII SKYRIUS

BENDRIJOS PALYGINAMIEJI TYRIMAI

62. Bendrijos palyginamieji tyrimai skirti Bendrijoje javų sėklos mėginių vegetaciniams tyrimams atlikti, kurių tikslas – suderinti sertifikavimo metodus bei patikrinti, ar javų sėkla atitinka nustatytus reikalavimus. Gali būti atliekami šie Bendrijos palyginamieji tyrimai:

- 62.1. ne Europos Sąjungos valstybėse nuimtos sėklos;
- 62.2. ekologinei žemdirbystei tinkančios sėklos;
- 62.3. sėklos, tiekiamos rinkai dėl išsaugojimo *in situ* ir subalansuoto genetinių išteklių naudojimo.

VIII SKYRIUS

JAVŲ SĖKLOS TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

63. Leidžiama tiekti rinkai superelitinę, elitinę, sertifikuotą, sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos javų sėklą ir (ar) saugotinę javų veislių sėklą.

64. Leidžiama tiekti rinkai javų sėklą, įvežtą iš ne Europos Sąjungos ir ne Europos ekonominės erdvės šalių, jei tokia javų sėkla 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimu dėl sėklinių augalų aprobavimo, atliekamo trečiosiose šalyse, lygiavertiškumo ir dėl trečiosiose šalyse užaugintos sėklos lygiavertiškumo (OL 2003 m. specialusis leidimas 3 skyrius 38 tomas p. 82), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013 (OL 2013 L 158, p. 1), pripažinta lygiaverte, kaip ir išauginta Europos Sąjungoje.

65. Tiekiamos rinkai superelitinės, elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos fasuotės turi būti paženklintos oficialiosios institucijos etiketėmis.

66. Vadovaujantis Europos Komisijos sprendimu, leidžiama Europos Komisijos sprendime nurodytą laikotarpį tiekti rinkai sėklą, priklausančią kategorijai, kuriai nustatyti žemesni daigumo rodikliai, nei šio reikalavimų aprašo 3 priede. Tiekėjas, tiekdamas rinkai sėklą, kuriai Europos Komisijos sprendimu nustatyti žemesni daigumo rodikliai, nei šio reikalavimų aprašo 3 priede, etiketėje privalo nurodyti, kad šios sėklos kategorija atitinka kitus, nei nustatyti šiame reikalavimų apraše, sėklos daigumo duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

67. Tiekėjas yra atsakingas už tiekiamos rinkai sėklos daigumą, kurį jis nurodo specialioje etiketėje pagal šio reikalavimų aprašo 66 punkto nuostatą.

68. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja sėklą rinkoje ir Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka gali imti kontrolinius mėginius, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šių reikalavimų apraše.

69. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali sertifikuoti:

69.1. superelitinę, elitinę, sertifikuotą ir sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos sėklą, kuriai dar nebaigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šių reikalavimų 3 priede. Tokia sėkla sertifikuojama tik asmeniui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

69.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę arba pavadinimą;

69.1.2. pirmojo pirkėjo adresą arba buveinę;

69.1.3. šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, tiekėjo vardas ir pavardė, pavadinimas, adresas, buveinė bei sėklos siuntos numeris;

69.2. superelitinę ir (ar) elitinę javų sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede išdėstytų daigumo rodiklių, leidžiama tiekti rinkai.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

70. Jei javų sėkla sertifikuojama pagal šių reikalavimų aprašo 69 punkto reikalavimus, etiketėje turi būti nurodomas daigumo procentas, asmens fizinio asmens vardas ir pavardė, juridinio asmens pavadinimas, fizinio asmens adresas, juridinio asmens buveinė ir sėklos siuntos numeris.

71. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos rinkai sėklos kokybė atitiktų šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus kokybės rodiklius.

72. Šio reikalavimų aprašo 67, 69 punktų nuostatos netaikomos sėklai, importuotai iš trečiųjų šalių.

73. Tiekiant rinkai daugiau kaip 2 kilogramus sėklos, kuri yra importuota iš trečiųjų šalių, ant sėklos fasuotės etiketės turi būti pateikta ši informacija:

73.1. rūšis;

73.2. veislė;

73.3. kategorija;

73.4. sėklos išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklos sertifikavimą;

73.5. šalis siuntėja;

73.6. importuotojas;

73.7. sėklos kiekis.

74. Tiekti rinkai perdirbti skirtą sėklą galima, jei užtikrinamas jos tapatumas.

75. Genetiškai modifikuotų augalų veislių fasuočių etikečių ir sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

76. Selekciniui pageidaujant genealoginių individų aprašymas laikomas konfidencialia informacija.

77. Sėklos tiekimu rinkai nelaikomi šie veiksmai:

77.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms, siekiant atlikti oficialius tyrimus;

77.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas apdoroti ar fasuoti, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinių teisių į sėklą;

77.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti sėklą, skirtą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgytų turtinės teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei augalininkystės tarnybai sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiamą sėklą.

78. Sėkla laikoma atskirai pagal rūšis, kategorijas ir reprodukcijas. Rinkai sėkla ruošiamą ir laikoma siuntomis. Sėklos siuntos kokybę patvirtinama sertifikatu.

79. Tiekiamą rinkai superelitinę sėklą turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Superelitinė, elitinė, sertifikuota ir sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sėkla turi būti tiekiamą rinkai tik vienarūšėmis siuntomis ir sandariose fasuotėse. Fasutos ženklinamos Valstybine augalininkystės tarnyba ar patys tiekėjai, kontroliuojant Valstybinei augalininkystės tarnybai, o saugotinių veislių sėklos – tiekėjas. Jos turi būti paženklintos taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklavimo sistemos. Fasutos ženklinamos prie jų pritvirtinant etiketes.

80. Visų kategorijų javų sėklos fasuotės ir konteineriai:

80.1. išorinėje pusėje turi būti ženklinti oficialiąja etikete, išspausdinta Valstybinės augalininkystės tarnybos arba jos įgalioto asmens, kuri anksčiau nebuvo naudota ir kuri atitinka reikalavimų aprašo 87.1–87.3 papunkčiuose nurodytus reikalavimus. Joje turi būti pateikta informacija lietuvių kalba. Elitinė javų sėkla ženklinama baltos, sertifikuota ir sertifikuota pirmos reprodukcijos javų sėkla – mėlynos, sertifikuota antros ir trečios reprodukcijų javų sėkla – raudonos spalvos etikete. Sertifikuotas javų sėklos veislių derinys ženklinamas mėlynos spalvos su įstriža žalia linija etikete. Jeigu naudojama pakabinamoji etiketė, visais atvejais ji pritvirtinama prie javų sėklos fasuotės ar konteinerio sutvirtinant oficialiąja plomba. Leidžiama naudoti oficialiąsias lipnias etiketes. Valstybinė augalininkystės tarnyba oficialiai prižiūrodama suteikia teisę fiziniams ir juridiniams asmenims neištrinamais spaudmenimis užrašyti informaciją ant fasuotės, jei tai atitinka šių reikalavimų aprašo nuostatas;

80.2. turi turėti tokios pat spalvos kaip etiketė oficialųjį dokumentą, kuriame būtų nurodyta bent jau tokia pati informacija, kokia turi būti pateikta etiketėje pagal šio reikalavimų aprašo 87.2.3, 87.2.5 ir 87.2.6 papunkčius. Šis oficialusis dokumentas sudaromas taip, kad jo nebūtų galima supainioti su šio reikalavimų aprašo 80.1 papunktyje nurodyta oficialiąja etikete. Šio dokumento nereikia, jei informacija neištrinamais spaudmenimis užrašoma ant fasuotės arba jei naudojama šio reikalavimų aprašo 80.1 papunktyje nurodyta oficialioji lipni arba neplyštančios medžiagos etiketė;

80.3. Europos Komisijos sprendimu leidžiama elitinės ar sertifikuotos visų reprodukcijų sėklos fasuotes ar konteinerius paženklinėti etikete. Tai gali būti nuo oficialiosios etiketės atskirta etiketė arba tiekėjo informacija, išspausdinta ant pačios fasuotės ar konteinerio. Duomenys, kurie turi būti nurodyti tokioje etiketėje, nustatomi Europos Komisijos sprendimu.

81. Valstybinė augalininkystės tarnyba, nepaisydama reikalavimų aprašo 63 punkto nuostatos, Lietuvos Respublikos teritorijoje leidžia tiekėjams rinkai tiekti:

81.1. nedidelį sėklos kiekį moksliniams tikslams ar selekciniam darbui;

81.2. nustatytą sėklos kiekį kitiems tyrimams ar bandymams, jei ji priklauso veislėms, dėl kurių ES valstybėje yra pateikta paraiška dėl įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą;

81.3. genetiškai modifikuotai medžiagai toks leidimas gali būti suteiktas tik tuo atveju, jei buvo imtasi visų tinkamų priemonių siekiant išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

82. Europos Komisijos sprendimu gali būti nustatyta, kad leidžiama tiekti rinkai įvairių javų sėklos rūšių veislių mišinius, jei mokslo ar technikos žinios rodo, kad šie mišiniai yra ypač veiksmingi kovojant su tam tikrų kenkėjų plitimu ir kad įvairių rūšių javų sėklos mišinį sudarančio kiekvieno individo kokybė prieš sumaišant atitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus rodiklius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

83. Apie bet kokį superelitinės, elitinės, sertifikuotos visų reprodukcijų sėklos cheminį apdorojimą turi būti nurodyta oficialiojoje etiketėje arba tiekėjo etiketėje ir ant fasuotės, jos viduje arba ant konteinerio.

84. Sertifikuotos javų sėklos siuntos perfasuojamos į kitos talpos fasuotes pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

85. Fasutes, paženklintas Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis, gali pakartotinai ženklinti Valstybinė augalininkystės tarnyba ar patys tiekėjai, kontroliuojant Valstybinei

augalininkystės tarnybai. Pakartotinai ženklindama sėklos fasuotes, prie jų tvirtina lipduką, kuriame nurodo:

- 85.1. „Pakartotinis ženklinimas“;
- 85.2. pakartotinio ženkinimo data;
- 85.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos.“

86. Tiekiamai rinkai tik pagal šio reikalavimų aprašo nuostatas sėklai neturi būti taikomi jokie kiti tiekimo rinkai apribojimai dėl jos savybių, tyrimo reikalavimų, žymėjimo ir uždarymo, negu nustatyta šiame apraše ar kituose reikalavimuose.

87. Ant superelitinės, elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos ir sėklos mišinių fasuočių tvirtinamos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110 x 67 mm dydžio, joms suteiktas eilės numeris (reikalavimas suteikti eilės numerį taikomas nuo 2017 m. balandžio 1 d.) ir jose turi būti tokia informacija:

87.1. superelitinės sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

- 87.1.1. žodžiai „VAT-LT“;
- 87.1.2. sėklos siuntos numeris;
- 87.1.3. ženkinimo data (metai, mėnuo) arba mėginio ėmimo data (metai, mėnuo);
- 87.1.4. augalo rūšis;
- 87.1.5. veislė;
- 87.1.6. žodžiai „superelitinė sėkla“;
- 87.1.7. šalis, kurioje sėkla išauginta;
- 87.1.8. deklaruojamas neto svoris arba javų sėklos skaičius;

87.1.9. jei javų sėkla yra chemiškai apdorota (granuluota augalų apsaugos produktais, dražuota ar apdorota kitais kietais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga, priedo rūšis bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

87.2. elitinės, sertifikuotos, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

- 87.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;
- 87.2.2. žodžiai „VAT-LT“;
- 87.2.3. siuntos numeris;
- 87.2.4. ženkinimo data (metai, mėnuo) arba mėginio ėmimo data (metai, mėnuo);
- 87.2.5. augalo rūšis;
- 87.2.6. veislė;
- 87.2.7. sėklos kategorija (nurodoma kategorijos santrumpa);
- 87.2.8. šalis, kurioje sėkla išauginta;

87.2.9. deklaruojamas neto svoris arba javų sėklos skaičius;

87.2.10. jei javų sėkla yra chemiškai apdorota (granuluota augalų apsaugos produktais, dražuota ar apdorota kitais kietais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga, priedo rūšis bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

87.2.11. jei veislė yra hibridinė ar įvaisinės linijos:

87.2.11.1. elitinės sėklos – hibrido ar įvaisinės linijos (toliau – individas) pavadinimas, kuriuo ji įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą, pateikiant arba nepateikiant nuorodą į hibridinę veislę. Tuo atveju, jei naudojamas individas gauti hibridinę veislę, rašomas žodis „individas“;

87.2.11.2. kitais elitinės sėklos atvejais nurodomas individo pavadinimas bei rašomas žodis „individas“ ir pateikiama nuoroda į hibridinę veislę. Nuoroda į individo funkciją (vyriškoji ar moteriškoji) gali būti nepateikiama;

87.2.11.3. sertifikuotos sėklos – veislės pavadinimas ir žodis „hibridinė“ (H);

87.2.12. kai sėklos daigumas buvo tikrintas pakartotinai, ženklinama pagal šio reikalavimų aprašo 85 punkto nuostatas;

87.3. sėklos mišinių etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

87.3.1. mišinys (veislė ar rūšis);

87.3.2. žodžiai „VAT-LT“;

87.3.3. siuntos numeris;

87.3.4. ženkinimo data (metai, mėnuo);

87.3.5. rūšys, kategorija, veislė, šalis gamintoja ir kiekvieno individo dalies masė;

87.3.6. deklaruojamas neto svoris arba sėklų skaičius;

87.3.7. jei javų sėkla yra chemiškai apdorota (granuluota augalų apsaugos produktais, dražuota ar apdorota kitais kietais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga, priedo rūšis bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis;

87.3.8. kai pakartotinai tirtas sėklų mišinio visų individų daigumas, ženklinama pagal šio reikalavimų aprašo 85 punkto nuostatas;

87.3.9. žodžiai „leista tiekti rinkai tik Lietuvos Respublikos teritorijoje“;

87.4. ant tiekiamos rinkai sėklos, dėl kurios įtraukimo į Nacionalinį augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška Valstybinėje augalininkystės tarnyboje, fasuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kuriai suteiktas eilės numeris (reikalavimas suteikti eilės numerį taikomas nuo 2017 m. balandžio 1 d.) ir kurioje turi būti viena iš oficialių Europos Sąjungos kalbų pateikta informacija:

87.4.1. žodžiai „VAT-LT“;

87.4.2. sėklos siuntos numeris;

- 87.4.3. ženklavimo data (metai, mėnuo);
- 87.4.4. augalo rūšis;
- 87.4.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (Valstybinei augalininkystės tarnybai asmens pateiktos ir įregistruotos paraiškos numeris);
- 87.4.6. žodžiai „oficialiai dar neįtraukta veislė“;
- 87.4.7. žodžiai „tik tyrimams ir bandymams“;
- 87.4.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;
- 87.4.9. deklaruojamas neto svoris arba sėklų skaičius;
- 87.4.10. jei javų sėkla yra chemiškai apdorota (granuluota augalų apsaugos produktais, dražuota ar apdorota kitais kietais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga, priedo rūšis bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

88. Saugotinos javų veislės sėklos fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, išspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

- 88.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;
- 88.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;
- 88.3. ženklavimo data (metai) arba paskutinio mėginio, siekiant ištirti daigumą, paėmimo data (metai);
- 88.4. augalo rūšis;
- 88.5. saugotinos veislės pavadinimas;
- 88.6. žodžiai „saugotina javų veislė“;
- 88.7. javų kilmės rajonas;
- 88.8. jei saugotinos veislės sėklos išauginimo rajonas nesutampa su javų kilmės rajonu, pateikiama nuoroda į rajoną, kuriame išauginta sėkla;
- 88.9. siuntos atpažinties numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;
- 88.10. deklaruojamas neto svoris arba javų sėklos skaičius;
- 88.11. tais atvejais, kai yra nurodoma sėklos masė ir sėkla yra chemiškai apdorota (apdorota augalų apsaugos produktais ar kitais kietais priedais), nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedo rūšis bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

89. Javų sėklos etikečių spalvos:

- 89.1. superelitinės sėklos A – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;
- 89.2. elitinės sėklos B – balta;
- 89.3. sertifikuotos sėklos ir sertifikuotos sėklos pirmos reprodukcijos C ir C₁ – mėlyna;
- 89.4. sertifikuotos sėklos antros reprodukcijos C₂ – raudona;

89.5. sėklos mišinių – žalia.

90. Kiekvienai sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:

90.1. sėklos siuntos suformavimo metai (dviženklis skaičius);

90.2. apskrities (siuntos formavimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

90.3. tiekėjo pažymėjimo numerio trys paskutiniai skaitmenys;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

90.4. javų siuntos eilės numeris;

90.5. šalies kodas (LT).

91. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketėje, kuriai suteiktas eilės numeris (reikalavimas suteikti eilės numerį taikomas nuo 2017 m. balandžio 1 d.) turi būti pateikta ši informacija:

91.1. žodžiai „VAT-ZUM“;

91.2. augalo rūšis;

91.3. veislė, prie veislių (įvaisinių linijų, hibridinių), kurios bus naudojamos tik kaip individai gauti hibridines veisles, rašomas žodis „individas“;

91.4. kategorija;

91.5. hibridinių veislių – žodis „hibridas“ (H);

91.6. siuntos numeris;

91.7. deklaruojamas neto svoris;

91.8. žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“.

92. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketės spalva yra pilka.

93. Galutinai nesertifikuotos sėklos sertifikate turi būti pateikta ši informacija:

93.1. sertifikatą išduodanti institucija – Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;

93.2. augalo rūšis;

93.3. veislė;

93.4. kategorija, žodžiai „galutinai nesertifikuota sėkla“;

93.5. laukui apsėti naudotos sėklos siuntos numeris ir tą sėklą sertifikavusios šalies ar šalių pavadinimas;

93.6. siuntos numeris;

93.7. žemės ploto, kuriame sėkla buvo išauginta, dydis;

93.8. nuimtos sėklos kiekis ir fasuočių skaičius;

93.9. jei sėkla sertifikuota – reprodukcijų skaičius;

93.10. patvirtinimas, kad javų sėkliniai pasėliai, iš kurių užauginta sėkla, atitinka reikalavimus;

93.11. išankstiniai sėklos kokybės tyrimų, jeigu jie buvo atlikti, rezultatai.

94. Galutinai nesertifikuotos sėklos etiketei suteiktas eilės numeris turi būti nurodomas ir galutinai nesertifikuotos sėklos sertifikate (reikalavimas nurodyti suteiktą eilės numerį taikomas nuo 2017 m. balandžio 1 d.).

95. Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato šias sąlygas dėl informacijos pateikimo neištrinamais spaudmenimis ant elitinės, sertifikuotos ir sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos javų sėklos fasuočių:

95.1. informacija neištrinamais spaudmenimis išspausdinama arba įspaudžiama ant fasuotės;

95.2. spausdinimo ar įspaudimo išdėstymas ir spalva turi atitikti naudojamos etiketės spalvą;

95.3. išspausdinami arba įspaudžiami duomenys yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 87.2.4, 87.2.7 papunkčiuose;

95.4. kiekviena fasuotė turi oficialiai priskirtą serijos numerį, kurį suteikia Valstybinė augalininkystės tarnyba. Serijos numeris neištrinamais spaudmenimis išspausdina, įspaudžia, perforuoja, fasuotę spausdinanti įmonė. Ji informuoja Valstybinę augalininkystės tarnybą apie išduotų fasuočių skaičių ir serijos numerius;

95.5. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja parduotos sėklos kiekio, įskaitant kiekvienos siuntos fasuočių skaičių ir turinį, taip pat serijos numerių apskaitą ir tikrina gamintojų apskaitos dokumentus.

96. Saugotinos javų veislės sėklą leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

96.1. saugotinos javų veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą ar į Bendrąjį katalogą;

96.2. tiekėjai atestuoti Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 „Dėl Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

96.3. saugotinų javų veislių sėkla išauginta tik javų kilmės rajone. Tais atvejais, kai saugotinos javų veislės sėkla javų kilmės rajone dėl aplinkos sąlygų negali atitikti sertifikuotai sėklai keliamų reikalavimų, siekiant išauginti saugotinų javų veislių sėklą, Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtina papildomus auginimo rajonus. Tuo tikslu Augalų genų bankas Valstybinei augalininkystės tarnybai teikia būtiną informaciją. Papildomuose auginimo rajonuose išaugintą sėklą leidžiama naudoti tik javų kilmės rajone;

96.4. saugotinių javų veislių sėklinis pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka reikalavimų aprašo V–VI skyriuose išdėstytus reikalavimus, keliamus sertifikuotai sėklai, išskyrus mažiausio veislinio grynio reikalavimus;

96.5. saugotinių javų veislių sėkla supilta į fasuotes ar konteinerius, kurie yra sandariai uždaryti;

96.6. saugotinos javų veislės sėklos siuntos fasuotė ar konteineris paženklini tiekėjo etikete, kuri atitinka reikalavimų aprašo 88 punkto nuostatas, taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos;

96.7. tiekėjas iš saugotinos javų veislės sėklos siuntos fasuotės paėmė mėginį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą tvarką;

96.8. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;

96.9. saugotina javų veislių sėkla tiekama rinkai tik savo kilmės rajone, išskyrus atvejį, nurodytą reikalavimų aprašo 96.10 papunktyje;

96.10. saugotina javų veislių sėkla tiekama rinkai papildomuose pardavimo rajonuose, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtina papildomus saugotinos javų veislių sėklos pardavimo rajonus tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios javų kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės. Patvirtinusi tokius papildomus rajonus, Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad javų kilmės rajone būtų paliktas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 98–99 punktuose, siekiant išsaugoti saugotiną veislę javų kilmės rajone. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir ES valstybes apie papildomus saugotinos javų veislių sėklos pardavimo rajonus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

97. Valstybinė augalininkystės tarnyba informuoja Europos Komisiją ir ES valstybes apie:

97.1. saugotinos javų veislės kilmės rajonus. Tais atvejais, kai saugotinos javų veislės kilmės rajonas yra daugiau nei vienoje ES valstybėje, jis nustatomas bendru ES valstybių sutarimu;

97.2. siūlomus patvirtinti papildomus auginimo rajonus, kuriuose siekiama auginti saugotinių javų veislių sėklą, kaip nurodyta reikalavimų aprašo 96.3 papunktyje. Europos Komisija ir ES valstybės per dvidešimt darbo dienų nuo šios informacijos gavimo gali pateikti klausimą svarstyti Nuolatiniam augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų komitete (toliau – Nuolatinis komitetas) ir, jei būtina, nustatyti papildomiems rajonams apribojimus ar sąlygas. Tais atvejais, kai Europos Komisija ar ES valstybės nepateikia prašymo klausimą dėl papildomų rajonų nustatymo svarstyti Nuolatiniam komitete, Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtina papildomus saugotinos javų veislės sėklos auginimo rajonus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

98. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja, kad tiekiamai rinkai kiekvienos saugotinos veislės sėkla neturi viršyti 0,5 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, išauginto per vieną auginimo sezoną Lietuvos Respublikoje, ar kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, priklausomai nuo to, kuris kriterijus yra didesnis. Tiekiamai rinkai saugotinių veislių kviečių, paprastųjų miežių ir paprastųjų kukurūzų sėkla neturi viršyti 0,3 proc. sėklos kiekio ar kiekio, kurio reikia apsėti 100 ha, priklausomai nuo to, kuris kriterijus yra didesnis.

99. Tiekiamas rinkai visas bendras saugotinos javų veislės sėklos kiekis neturi viršyti 10 proc. tam tikros augalų rūšies sėklos kiekio, kiekvienais metais sunaudojamo Lietuvos Respublikoje. Tais atvejais, kai sėklos kiekio neužtenka apsėti 100 ha žemės ploto, didžiausią tos rūšies sėklos kiekį, kiekvienais metais sunaudojamą Lietuvos Respublikoje, tiekėjui leidžiama padidinti iki kiekio, reikalingo apsėti 100 ha.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

100. Tais atvejais, kai viršijamas sėklos kiekis, nurodytas šio reikalavimų aprašo 98–99 punktuose, Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato kiekvienam tiekėjui leidžiamus tiekti rinkai vegetacijos sezono metu saugotinos javų veislės sėklos kiekius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

101. Tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikia informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie žemės ploto, naudojamo išauginti saugotinos javų veislės sėklą, dydį ir jo vietą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

102. Lietuvos Respublikos tiekėjas per kiekvieną auginimo sezoną raštu pateikia informaciją Valstybinei augalininkystės tarnybai apie kiekvienos saugotinos javų veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius. Valstybinė augalininkystės tarnyba, Europos Komisijai ar ES valstybėms paprašius, informuoja apie saugotinos javų veislės sėklos, tiekiamos rinkai Lietuvos Respublikoje, kiekius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

IX SKYRIUS

REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS APROBUOTOJAMS

103. Fiziniam ar juridiniam asmeniui teisė aprobuoti sėklinius pasėlius suteikiama Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka. Įgaliotasis aprobuotojas turi teisę Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka aprobuoti šiuos javų sėklinius pasėlius: sertifikuotos (C) ar sertifikuotos kategorijos pirmos reprodukcijos (C₁), ar sertifikuotos kategorijos antros reprodukcijos (C₂) sėklinius pasėlius.

104. Įgaliotaisiais aprobuotojais gali būti:

104.1. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys;

104.2. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos dauginimu, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis aprobuotojas gali aprobuoti tik javų sėklinius pasėlius ir tik tuos, kurie auginami tik šių fizinių arba juridinių asmenų vardu. Reikalavimas, nurodytas šiame papunktyje, netaikomas, jei toks asmuo pateikia Valstybinei augalininkystės tarnybai prašymą aprobuoti kitų asmenų javų sėklinius pasėlius ir nešališkumo deklaraciją, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtina, kad prašymą pateikęs asmuo laikosi reikalavimų apraše įgaliotajam aprobuotojui nustatytų reikalavimų.

105. Reikalavimai įgaliotajam aprobuotojui:

105.1. turėti reikiamą kvalifikaciją;

105.2. išklaudyti įgaliotojo aprobuotojo mokymo kursą ir išlaikyti egzaminą Valstybinės augalininkystės tarnybos nustatyta tvarka;

105.3. neturėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo rezultatais.

106. Oficialusis aprobuotojas kontroliuoja įgaliotąjį aprobuotoją:

106.1. pirmaisiais įgaliotojo aprobuotojo darbo metais oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 10 proc. javų sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo, antraisiais ir vėlesniaisiais metais – ne mažiau kaip 5 proc. javų sėklinių pasėlių, aprobuotų įgaliotojo aprobuotojo;

106.2. oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, Valstybinė augalininkystės tarnyba Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka įgaliotajam aprobuotojui laikinai sustabdo teisę aprobuoti javų sėklinius pasėlius ir paskiria mokymo kursą, kurį išklausęs įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą.

107. Oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo per metus nuo pažeidimo nustatymo dienos pakartotinai pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina įgaliotajam aprobuotojui teisę aprobuoti javų sėklinius pasėlius. Panaikinus teisę

aprobuoti javų sėklinius pasėlius šiame papunktyje nurodytu pagrindu, fiziniai asmenys su prašymu dėl ketinimo vykdyti įgaliotojo aprobuotojo veiklą į Valstybinę augalininkystės tarnybą gali kreiptis ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo įgaliotojo aprobuotojo leidimo panaikinimo dienos.

108. Oficialiajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatytą aprobavimo tvarką, Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina patikrintos javų sėklos sertifikatą, išskyrus atvejus, jei patikrinta javų sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

X SKYRIUS

REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS MĖGINIŲ ĖMĖJAMS

109. Fiziniam ar juridiniam asmeniui teisė imti sėklos mėginius iš sėklos siuntų suteikiama Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

110. Įgaliotasis mėginių ėmėjas privalo turėti reikiamą kvalifikaciją, kuri įgyta mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems mėginių ėmėjams taikomas sąlygas, ir patvirtinta išlaikius oficialius egzaminus.

111. Įgaliotasis mėginių ėmėjas ima sėklos mėginius pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus tvirtinamą Sėklų mėginių ėmimo metodiką ir 4 priede nurodytą didžiausią sėklos siuntos svorį ir mažiausią mėginio svorį.

112. Įgaliotaisiais mėginių ėmėjais gali būti:

112.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

112.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

112.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis mėginių ėmėjas mėginius gali imti tik iš sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu. Reikalavimas, nurodytas šiame papunktyje, netaikomas, jei toks asmuo pateikia Valstybinei augalininkystės tarnybai prašymą imti kitų asmenų javų sėklos mėginius ir nešališkumo deklaraciją, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtina, kad prašymą pateikęs asmuo laikosi reikalavimų apraše įgaliotajam mėginių ėmėjui nustatytų reikalavimų.

113. Įgaliotąjį mėginių ėmėją, imantį sėklos mėginius, kontroliuoja oficialūs mėginių ėmėjas. Imant mėginius automatinio būdu, fiziniai ir juridiniai asmenys turi laikytis Valstybinės

augalininkystės tarnybos direktoriaus tvirtinamos Sėklų mėginių ėmimo metodikos ir Įgaliojimų suteikimo ūkio subjektams imti sėklos mėginius automatiniais ėmikliais tvarkos aprašo reikalavimų, o Valstybinė augalininkystės tarnyba mėginių ėmimą oficialiai prižiūri.

114. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 113 punktą taikymo tikslais oficialieji sėklos mėginių ėmėjai ima kontrolinius javų sėklos mėginius iš dalies sėklos siuntų, skirtų oficialiai sertifikuoti. Ši dalis kuo lygiau paskirstoma tarp fizinių arba juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta konkrečiai abejonei pašalinti. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Šis kontrolinių mėginių ėmimo principas netaikomas javų sėklos siuntoms, iš kurių mėginiai imami automatinio būdu. Kontroliniai mėginiai palyginami su sėklos mėginiais, paimtais iš tos pačios siuntos oficialiai prižiūrint.

115. Oficialiajam mėginių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis mėginių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus tvirtinamos mėginių ėmimo metodikos reikalavimus:

115.1. jam Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka turi būti laikinai sustabdoma teisė imti sėklos mėginius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklaušęs įgaliotasis mėginių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą;

115.2. ir šiuos reikalavimus pažeidė pakartotinai per metus nuo pažeidimo nustatymo datos, Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina įgaliotajam mėginių ėmėjui teisę vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą. Panaikinus teisę įgaliotajam mėginių ėmėjui vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą šiame punkte nurodytu pagrindu, fiziniai asmenys gali kreiptis į Valstybinę augalininkystės tarnybą su prašymu apie ketinimą vykdyti įgaliotojo mėginių ėmėjo veiklą ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo įgaliotojo mėginių ėmėjo teisės imti sėklos mėginius iš sėklos siuntų panaikinimo dienos;

115.3. Valstybinė augalininkystės tarnyba panaikina patikrintos javų sėklos sertifikatą, išskyrus atvejus, jei patikrinta javų sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

116. Valstybinei augalininkystės tarnybai atliekant oficialiąją priežiūrą, nurodytą šio reikalavimų aprašo 8.2.4, 8.3.3, 8.4.4, 8.5.2, 8.6.3, 8.7.4, 8.9.4 ir (ar) 8.10.4 papunkčiuose, tikrinama, ar įgaliotieji aprobuotojai, įgaliotieji mėginių ėmėjai, įgaliotosios laboratorijos atitinka nuostatas, nurodytas šio reikalavimų aprašo IX, X ir XI skyriuose.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

XI SKYRIUS

REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

117. Laboratorijai teisė atlikti sėklos kokybės tyrimus suteikiama Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

118. Įgaliotoji laboratorija privalo:

118.1. turėti darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytų už laboratorijos techninę veiklą ir turėtų techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją;

118.2. turėti reikiamos kvalifikacijos darbuotoją. Kvalifikacija įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios sėklų tyrimų laboratorijos darbuotojams taikomas sąlygas ir išlaikius egzaminus;

118.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kurią Valstybinė augalininkystės tarnyba laiko tinkama sėklai tirti.

118.4. sėklos tyrimus atlikti pagal ISTA (angl. – *International Seed Testing Association*) tvirtinamas sėklos kokybės tyrimo metodikas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

119. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

119.1. nepriklausoma;

119.2. priklausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik sėklos siuntas, kurias pagamino šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

120. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

121. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 106 punktą taikymo tikslais oficialaus sėklos tyrimo metu kontroliuojama dalis sėklos siuntų, skirtų oficialiai sertifikuoti. Ši dalis iš principo kuo lygiau paskirstoma tarp juridinių asmenų, pateikusių sėklą sertifikuoti, bei pagal pateiktas rūšis, tačiau ji taip pat gali būti skirta konkrečiai abejonei pašalinti. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc.

122. Oficialiajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė sėklos kokybės tyrimų metodikos nurodymus, jai pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju

patikrintos sėklos sertifikatas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XII SKYRIUS

JAVŲ SĖKLOS LAIKYMAS

123. Sėkla turi būti laikoma uždaroje, neužkrėstoje kenkėjais ir jų lervomis patalpose.

124. Jei sandėlio grindys ne medinės, pakuotės su sėkla kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.

125. Kiekviena sėklos siunta laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis kaip 0,7 m tarpas.

126. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

XIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

127. Už šių reikalavimų aprašo nuostatų nesilaikymą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-316](#), 2004-05-24, *Žin.*, 2004, Nr. 88-3239 (2004-06-03), i. k. 1042330ISAK003D-316

Nr. [3D-245](#), 2005-04-29, *Žin.*, 2005, Nr. 60-2134 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-245

Nr. [3D-432](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 76-3140 (2009-06-27), i. k. 1092330ISAK003D-432

Nr. [3D-673](#), 2010-07-16, *Žin.*, 2010, Nr. 89-4718 (2010-07-27), i. k. 1102330ISAK003D-673

Nr. [3D-821](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 128-6537 (2013-12-14), i. k. 1132330ISAK003D-821

Nr. [3D-361](#), 2016-06-13, paskelbta TAR 2016-06-13, i. k. 2016-16338

MAŽIAUSIŲ SĖKLINIŲ PASĖLIŲ APSAUGINIŲ ATSTUMŲ LENTELĖ

Pasėliai	Mažiausi atstumai, m
Nehibridiniai kanariniai strypainiai, rugiai: auginant elitinę sėklą	300
auginant sertifikuotą sėklą	250
Sorgų rūšys (<i>Sorghum</i> spp.): auginant elitinę sėklą	400
auginant sertifikuotą sėklą	200
Savidulkiai kvietrugiai: auginant elitinę sėklą	50
auginant sertifikuotą sėklą	20
Kukurūzai	200
Hibridiniai rugiai: auginant elitinę sėklą: naudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinę liniją	1000
nenaudojant vyriškojo nevaisingumo selekcinės linijos	600
auginant sertifikuotą sėklą	500

* Vietovėse, kuriose auginama alepiniai sorgai (*S. halepense*) ir kyla tam tikras kryžminio apdulkinimo pavojus, taikomos šios nuostatos:

auginant dvispalvių sorgų elitinę arba hibridinių veislių elitinę sėklą, turi būti ne mažesnis nei 800 metrų atstumas nuo tokių žiedadulkių taršos šaltinio;

auginant dvispalvių sorgų sertifikuotą arba hibridinių veislių sertifikuotą sėklą, turi būti ne mažesnis nei 400 metrų atstumas nuo tokių žiedadulkių taršos šaltinio.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Privalomųjų rinkai tiekiamos javų
sėklos kokybės reikalavimų aprašo
2 priedas

**MAŽIAUSIO VEISLINIO GRYNIO NEHIBRIDINIUIOSE PLIKŪJŲ IR SĖJAMŪJŲ
AVIŽŲ, AVIŽŲ NETIKŠŲ, MIEŽIŲ, PAPERASTŪJŲ IR KIETŪJŲ KVIEČIŲ, SPELTŲ
PASĖLIUIOSE LENTELE**

Kategorija	Mažiausias veislinis grynys, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,9
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C ₁)	99,7
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C ₂)	99,0

**MAŽIAUSIO VEISLINIO GRYNIO NEHIBRIDINIUIOSE SAVIDULKIŲ KVIETRUGIŲ
PASĖLIUIOSE LENTELE**

Kategorija	Mažiausias veislinis grynys, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,7
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C ₁)	99,0
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C ₂)	98,0

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-128](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1042 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-128

JAVŲ SĖKLOS KOKYBĖS MAŽIAUSIŲ REIKALAVIMŲ LENTELĖ

Rūšis ir kategorija	Mažiausias daigumas (grynos sėklos, proc.)	Mažiausias analitinis grynis (švarumas) (proc., nuo masės)	Didžiausias kitų augalų rūšių sėklos				
			kitų augalų rūšių (a)	raudonos ryžių sėklos	kitų javų rūšių	ne javų	tu
1	2	3	4	5	6	7	
Sėjamosios avižos, avižos netikšės, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos:	85	99	4		1 (b)	3	
B	85 (d)	98	10		7	7	
C1 ir C2							
Plikosios avižos:	75	99	4		1 (b)	3	
B	75 (d)	98	10		7	7	
C1 ir C2							
Kanariniai strypainiai:	75	98	4		1 (b)		
B	75	98	10		5		
C							
Sėjamieji rugiai:	85	98	4		1 (b)	3	
B	85	98	10		7	7	
C							
Sorgų rūšys (<i>Sorghum</i> spp.)	80	98	0				

Kvietrugiai:						
B	80	98	4		1 (b)	3
C1 ir C2	80	98	10		7	7
Paprastieji kukurūzai	90	98	0			

(a) – į didžiausią kitų augalų rūšių sėklos kiekį, nustatytą šio reikalavimų aprašo 3 priedo 4 skiltyje, įeina šio reikalavimų aprašo 3 priedo 5–10 skiltyse nurodytų rūšių sėkla;

(b) – antroji sėkla nelaikoma priemaiša, jei antrajame tos pačios masės mėginyje nėra jokios kitų javų rūšių sėklos;

(c) – viena tuščiosios avižos, bergždžiosios avižos, kvėpiančiosios svidrės sėkla nurodytos masės mėginyje nelaikoma priemaiša, jeigu antrajame tos pat masės mėginyje nėra nė vienos šių rūšių sėklos;

(d) – „plikagrūdžių miežių“ rūšiai priskiriamų paprastųjų miežių veislės sėklos mažiausias daigumas 75 proc. Etiketėje turi būti nuoroda: „mažiausias daigumas 75 proc.“;

* – jeigu sėjama tų pačių derliaus metų žieminių javų sėkla, tai yra paprastųjų kviečių, kietųjų kviečių, speltos, kvietrugių, rugių, sėklos drėgmė turi būti ne didesnė kaip 16,0 proc.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-128](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1042 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-128

SĖKLOS SIUNTOS IR MĖGINIO SVORIO LENTELĖ

Augalo rūšis	Didžiausias siuntos svoris, t	Mažiausias mėginio svoris, g	Mėginio, 3 priedo 4–10 skiltyse ir 3 priedo 3 skiltyje nurodytam didžiausiam kitų augalų rūšių sėklos skaičiui nustatyti, svoris, g
Sėjamosios avižos, avižos netikšės, plikiosios avižos, paprastieji miežiai, paprastieji kviečiai, kietieji kviečiai, speltos, sėjamieji rugiai, kvietrugiai	30	1000	500
Kanariniai strypainiai	10	400	200
Dvispalviai sorgai	30	900	900
Dvispalvių sorgų × sudanžolės hibridai	30	300	300
Paprastųjų kukurūzų įvaisinės linijos elitinė sėkla	40	250	250
Paprastųjų kukurūzų neįvaisinės linijos elitinė sėkla; sertifikuota sėkla	40	1000	1000

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-638](#), 2009-08-31, Žin., 2009, Nr. 106-4446 (2009-09-05), i. k. 1092330ISAK003D-638

Nr. [3D-128](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1042 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-128

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Nr. [3D-15](#), 2022-01-19, paskelbta TAR 2022-01-19, i. k. 2022-00734

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-316](#), 2004-05-24, Žin., 2004, Nr. 88-3239 (2004-06-03), i. k. 1042330ISAK003D-316

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų kokybės reikalavimų javų sėklai" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-245](#), 2005-04-29, Žin., 2005, Nr. 60-2134 (2005-05-12), i. k. 1052330ISAK003D-245

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų kokybės reikalavimų javų sėklai" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-464](#), 2005-09-30, Žin., 2005, Nr. 118-4280 (2005-10-06), i. k. 1052330ISAK003D-464

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų kokybės reikalavimų javų sėklai" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-305](#), 2006-07-28, Žin., 2006, Nr. 86-3369 (2006-08-05), i. k. 1062330ISAK003D-305

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų javų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-432](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 76-3140 (2009-06-27), i. k. 1092330ISAK003D-432

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų javų sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-638](#), 2009-08-31, Žin., 2009, Nr. 106-4446 (2009-09-05), i. k. 1092330ISAK003D-638

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-128](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1042 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-128

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-673](#), 2010-07-16, Žin., 2010, Nr. 89-4718 (2010-07-27), i. k. 1102330ISAK003D-673

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-821](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 128-6537 (2013-12-14), i. k. 1132330ISAK003D-821

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-361](#), 2016-06-13, paskelbta TAR 2016-06-13, i. k. 2016-16338

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-855](#), 2018-11-30, paskelbta TAR 2018-11-30, i. k. 2018-19465

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-400](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11247

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-842](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26479

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-15](#), 2022-01-19, paskelbta TAR 2022-01-19, i. k. 2022-00734

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 3D-842 „Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-247](#), 2022-04-12, paskelbta TAR 2022-04-12, i. k. 2022-07552

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-469](#), 2022-07-27, paskelbta TAR 2022-07-27, i. k. 2022-16210

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo